

Sekáč chlumní (*Platybunus bucephalus*) je méně nacházejícím lesním druhem.

Sekáč Canestriniho (*Opilio canestrinii*) náleží k hojným druhům v intravilánech obcí, odkud postupně proniká do okolní přírody.

Sekáč děsivý (*Lacinius horridus*) se vyskytuje na suchých loukách, v hájích, na skálách, zříceninách, v lomech a obcích.

Sekáč obroubený (*Leiobunum limbatum*) žije v intravilánech obcí a měst, přičemž se šíří i na stavby v okolní krajině.

Sekáč zelený (*Lacinius dentiger*) žije místy hojně ve světlých lesích, hájích, sadech, parcích a hřbitovech.

Sekáči Vysočiny

www.prirodavysočiny.cz

V roce 2017 vydala Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině v rámci projektu „Přírodní rozmanitost Vysočiny“ podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.

titulní strana: Žlaznatka čtyřskvrnná (*Paranemastoma quadripunctatum*)
text a foto: Pavel Bezděčka grafická úprava: Terezie Kodetová

Sekáči (Opiliones) jsou samostatným řádem pavoukovců (Arachnida) a některé dlouhonohé druhy jsou pavoukům zdánlivě podobné. Na Vysočině bývají lidově označováni jako Johany. Morfologicky, anatomicky i biologicky jsou však sekáči od pavouků velmi vzdáleni. Mají sice osm nohou, ale jejich hlavohruď a zadeček tvoří jednolitě oválné tělo. Sekáči netvoří pavučiny a nemají dutá mečovitá kusadla ani jed na usmrcení kořisti. Mají však (někdy až monstrózně vyvinutá) klepítka, kterými chytají kořist. Mají pouze dvě oči, umístěné zpravidla na zvláštním hlavovém hrbolku. Druhy žijící na stromech a nižší vegetaci mají dlouhé nohy s ovíjivými chodidly tvořenými množstvím článků. Druhy žijící v půdě, pod kameny a pod odumřelou kůrou mají nohy krátké a tělo obvykle zploštělé.

Sekáč šoproňský (*Nelima sempronii*) žije vzácněji v hájích, na okrajích lesů, v zahradách i intravilánech obcí a měst.

Sekáč lesní (*Lophopilio palpalis*) je velmi hojný druh lesů, mokřadů a břehů vod.

Žlaznatka čtyřskvrnná (*Paranemastoma quadripunctatum*) patří mezi hojné druhy vlhkých lesních porostů, rašelinišť či břehů vod.

Sekáči jsou všežraví, ale především jsou to aktivní lovci nejrůznějších bezobratlých a jejich vývojových stádií (vajíček a larev). V případě nedostatku kořisti požírají odumřelou živočišnou i rostlinnou hmotu. Vzhledem k vysokému počtu jedinců v lesních, lučních i polních ekosystémech tak významně napomáhají toku látek a energie v přírodě. Sami navíc představují významný podíl potravy pro mnoho druhů ptáků, hmyzožravců, obojživelníků, ale i bezobratlých. Většina druhů je vázána na vlhké stinné a chladnější prostředí s aktivitou posunutou do nočních hodin, ale některé druhy jsou naopak teplomilné a aktivní ve dne.

Sekáč trojúhlý (*Rilaena triangularis*) je velmi hojný druh luk, okrajů lesů, zahrad i intravilánů obcí a měst.

Sekáč rohatý (*Phalangium opilio*) představuje velmi hojný druh luk, polí, lesů, zahrad i intravilánů obcí a měst (nahore sameček, dole samička).

Sekáči žijí ve všech suchozemských biotopech, od nížinných lesů po pásmo souvislého zalednění ve velehorách, včetně jeskynních systémů. Na světě je známo okolo 6 500 druhů, z nichž většina se vyskytuje v tropických oblastech. V České republice byl dosud doložen výskyt 37 druhů, z nichž bylo na území Kraje Vysočina zaznamenáno 23 druhů. Kromě lesních a mokřadních sekáčů zde, na vhodných místech, žijí i druhy teplomilné s denní aktivitou. Krom toho ve městech a obcích našeho regionu žijí i druhy synantropní, které jsou vázány na lidská obydlí a stavby. Dva z těchto druhů řadíme mezi druhy v současnosti expanzní, kdy se přirozeně a masivně šíří z jižní a jihozápadní Evropy severním a severovýchodním směrem.